

Kliima, elurikkus, keskkond

„Euroopa horisondi“ II samm

Priit Kilgas, priit.kilgas@etag.ee

Katrin Saar, katrin.saar@etag.ee

Projektitüübid ja taotlemine

Projektitüübid

- Research and Innovation Action, RIA
- Innovation Action, IA
- Coordination and Support Action, CSA

Rahastusvõimaluste portaal:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

KLIIIMA

Teemavaldkond 5: kliima, energia, mobiilsus

- 1) **Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul**
- 2) Valdkondadevahelised lahendused kliimapöördeks
- 3) Jätkusuutlik, kindel ja konkurentsivõimeline energiavarustus
- 4) Tõhus, jätkusuutlik ja kaasav energiakasutus
- 5) Puhtad ja konkurentsivõimelised lahendused kõikidele transpordiliikidele
- 6) Turvaline ja vastupidav transport ning nutikad mobiilsusteenused reisijate- ja kaubaveoks

Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul

Kogueelarve 2024: 103 mln eurot (4,5-15 mln projekti kohta)

Taotlemine 2024: 12.09.2023 – 05.03.2024

Eesmärgid: Toetab liikumist kliimaneutraalse ja vastupidava ühiskonna ja majanduse poole.

Üldised aspektid:

- Oodatakse koostööd teiste projektidega (ühised üritused, tulemuste jagamine).
- Avatud teaduse nõue (vabalt kättesaadavad loodud tööriistad, mudelite kood avalik jms).
- Mitmel juhul on oluline SSH kaasamine.
- Panustamine kliimaraportitesse ja poliitikatesse, samuti koostöö kliima missiooniga.
- Sünergiad Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA).

Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul

MAA SÜSTEEMI TEADUS

Enhanced quantification and understanding of natural and anthropogenic methane emissions and sinks

RIA; 15 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Rakendada ja koordineerida Euroopas maismaal ja merel metaani emissiooni seiret looduslikest ja inimtekkelistest allikatest.

- Kasutada satelliite, maapealseid- ja õhust mõõtmisi ja ka kodanikuteadust.
- Edendada mudelite ja andmete sidumise võimekust, kasutada ära uudseid satelliitide andmeid (GHGSat, PRISMA jt).
- Taotluses tuleb käsitleda koostööd ESA Atmosphere Science Cluster'i praeguste ja tulevaste projektidega.
- ESA panustab projekti teaduslike tegevustega mida pakub TROPOMI jt satelliidid.
- Anda poliitikasuuniseid ja panustada IPCC tegevustesse.

Inland ice, including snow cover, glaciers, ice sheets and permafrost, and their interaction with climate change

RIA; 6-7,5 mln eurot projekti kohta; 3 projekti;

Eesmärgid: Panustada maismaa jää ja igikeltsa parameetrite ja dünaamika vaatlustesse, modelleerimisse ja ennustamisse. Parandada regionaalseid ja globaalseid kliimamudeleid.

- Hinnata mandrijää ja liustike muutuste ümberpööratavust (kümnendid, sajandid).
- Hinnata maismaa jää ja igikeltsa sulamise mõjusid merevee taseme tõusule, kihistumisele või vee parameetritele ja ookeanite hoovustele.
- Hinnata maisma jää, lume ja igikeltsa muutuste mõjusid veeringele, inimeste elulaadile ja kultuurile.
- Koostööd oodatakse varasemate Horisoni projektidega, Copernicusega ja ESA polaarteaduste klatri projektidega.
- Rahvusvaheline koostöö on väga soovitatav.

Paleoclimate science for a better understanding of the short- to long-term evolution of the Earth system

RIA; 15 mln eurot projekt; 1 projekt;

Eesmärgid: Kasutada varasemate ajastute kliima- ja keskkonnaandmeid, et paremini mõista mineviku kliimat ja teha ennustusi tulevaste kliimamuutuste kohta.

- Luua ja koondada kokku paleoklimatoloogilised andmed (nt temperatuur, kasvuhoonegaaside tasemed, merevee tase jt).
- Koostada maa süsteemi mudeleid, kirjeldada tulevast kliima muutumist, selgitada välja murdepunktid.
- Projekt peaks kasutama andmeid teaduslikest puurimistest jt sobivatest allikatest.

Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul

**KLIIMAMUUTUSTE LEEVENDAMINE JA TEED
KLIIMANEUTRAALSUSENI**

Improved toolbox for evaluating the climate and environmental impacts of trade policies

RIA; 6 mln projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada teadmisi kaubanduse ja kaubanduspoliitika mõjudest kliimale. Arendada tööriistu kaubanduse ja kaubanduspoliitika kliimamõjude hindamiseks.

- Uurida kaubanduse mõjusid kliimale ja keskkonnale.
- Hinnata kaubandusega seotud kasvuhoonegaaside emissiooni kasvu arengumaades.
- Hinnata keskkonna- ja kliimaregulatsioonide mõju kaubandusele ja konkurentsivõimele.
- Uurida, mida globaalsed väärtusahelad ja tootmise viimine välismaale (ja vastupidi) tähendavad kliimapolitikatele.
- Uurida meetodikaid kaubanduse ja kaubanduspoliitikate mõju hindamiseks maakasutusele ja metsamaa vähenemisele.

Next generation low-emission, climate-resilient pathways and NDCs for a future aligned with the Paris Agreement

RIA; 4,5 mln eurot projekti kohta; 3 projekti;

Eesmärgid: Arendada metoodikaid ja lahendusi, et parandada kasvuhoonegaaside riiklikult määratud panuste (Nationally Determined Contributions, NDC) läbipaistvust, võrreldavust ja selgust.

- Luua sektoripõhiseid kliimapöörde stsenaariume (energia, transport jne).
- Hinnata teaduspõhiselt olemasolevaid NDC teekaarte ja poliitikaid.
- Koosloome huvigruppidega era- ja avalikust sektorist.
- Parandada kliimamuutuste stsenaariumite ja mudelite kättesaadavust mittespetsialistidele.
- Rahvusvaheline koostöö on soovitatav, eriti Aafrika riikidega ja ka suurimate CO2 õhkupaiskajatega.
- SSH kaasamine.

The role of climate change foresight for primary and secondary raw materials supply

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Toetada üleminekut digitaalsele ja vähese süsinikuheitega majandusele, hinnates toorainete (metallid, mineraalid) vajaduse muutuseid ja nende seoseid kliimamuutustega.

- Hinnata esmase ja teisese toorme pakkumist ja nõudlust.
- Hinnata süsiniku jalajälge toorme pakkumise erinevate stsenaariumite ja ajaraamide korral.
- Mudelites võtta arvesse geopoliitilisi muutuseid toorme pakkumises ja tehnoloogilisi muutuseid (nt energiatarbimist).
- Toorme nõudluse hindamisel võtta arvesse ELi poliitikaid.
- JRC kaasamine on soovitatav.

Kliimateadused ja vastused kliimaneutraalsusele üleminekul

KLIIMA JA ÖKOSÜSTEEMIDE SEOSED

Quantification of the role of key terrestrial ecosystems in the carbon cycle and related climate effects

RIA; 10 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Hinnata maismaa ökosüsteemide rolli süsinikuringes kasutades kohtmõõtmisi, uudseid satelliitide andmeid ja modelleerimist. Parandada arusaamist taimestiku muutuste kohta seoses kliimamuutuste ja ekstreemsete sündmustega.

- Koordineerida kohtmõõtmiste andmete kogumist pinnakatte ja maakasutuse ning seotud muutuste kohta, et paremini prognoosida süsiniku sidumist.
- Kasutada ka kodanikuteadust.
- Edendada maapinna ja süsiniku modelleerimist kasutades HPCd ja satelliitide andmeid.
- Laiendada ja täiendada satelliitide mõõtmisi (LUCAS survey, EUSO jt).
- Teha koostööd rahvusvaheliste teadusorganisatsioonidega (nt IPCC), Copernicuse atmosfääri seire teenistusega, ESA süsinikuteaduse klatri projektidega.

Teemavaldkond 6: toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond

- 1) Elurikkus ja ökosüsteemiteenused**
- 2) Õiglased, tervislikud ja keskkonnasõbralikud toidusüsteemid primaarsest produktsioonist kuni tarbimiseni
- 3) Ringmajandus ja biomajandus
- 4) Puhas ja saastevaba keskkond
- 5) Maismaa, ookean, vesi ja kliimameetmed
- 6) Vastupidavad, kaasavad, terved ja rohelised maa-, ranniku- ja linnakogukonnad**
- 7) Innovaatiline valitsemine, keskkonnavaatlused ja digitaalsed lahendused rohelse kokkuleppe toetuseks**

Vastupidavad, kaasavad, terved ja rohelised maa-, ranniku- ja linnakogukonnad

Kogueelarve 2024: 37 mln eurot (3-6 mln eurot projekti kohta)

Taotlemine 2024: 17.10.2023 – 22.02.2024;

17.10.2023 – 22.02.2024 (eeltaotlus), - 17.09.2024 (täistaotlus)

Eesmärgid: Vald kondade ülene T&A tugeva sotsiaalteaduste komponendiga, mis toetab maa-, ranniku-, ja linnakogukondade kestlikku ja kaasavat arengut.

- Aitab kaasa paremale arusaamisele kliima, keskkonna ja sotsiaalmajanduslikest mõjudest erinevates kogukondades.
- Arendab innovaatilisi poliitikaid, mis vastavad kohalikele oludele.
- Toetab alt üles innovatsiooni kogukondades.

Üldised aspektid:

- Multi-actor approach
- Koostöö teiste projektidega, JRCga ja Uue Euroopa Bauhausiga.

Innovating for climate-neutral rural communities by 2050

IA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti; 2-astmeline

Eesmärgid: Toetada maapiirkondade jätkusuutlikku ja kaasavat arengut, et aidata neil rohepöördega hakkama saada ja liikuda kliimanetraalse majanduse poole.

- Disainida ja testida innovaatilisi lahendusi (tehnilised, sotsiaalsed, organisatoorsed), mis toetavad kliimanetraalsust, saastevaba keskkonda ja elurikkuse kaitset maapiirkondades.
- Luua koolitusi maapiirkondade administraatoritele ja huvigruppidele, et luua ja edendada innovatsiooni ökosüsteemi.
- Toetada võrgustumist ja üksteiselt õppimist kogukondades. Levitada omandatud kogemusi poliitikakujundajatele.
- Multi-actor approach; SSH kaasamine.

ELURIKKUS, KESKKOND

Participation and empowerment of Arctic coastal, local, and indigenous communities in environmental decision-making

RIA; 3 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Uurida kuidas Arktika kogukondade traditsioonilised keskkonnateadmised rakendada koostöös teadlastega kliimamuutustega kohanemise, ökosüsteemide taastamise ja kogukondade sotsiaalmajanduslike eesmärkide teenistusse.

- Panustada kestlikku ja kaasavasse kogukondade arengusse, võtta arvesse kultuurilisi eripärasid.
- Uurida kohalike Arktika kogukondade osalemist oma sissetulekute ja keskkonnaotsuste haldamises ja võimendada kohalikke kogukondi keskkonnaotsuste tegemisel.
- Hõlmata tuleb mere kaitse, toidujulgeoleku, kliimamuutustega kohanemise jt valdkondi.
- Rahvusvaheline koostöö on oodatud.

Elurikkus ja ökosüsteemiteenused

Kogueelarve 2024: 112 mln eurot (2-8 mln eurot projekti kohta)

Taotlemine 2024: 17.10.2023 – 22.02.2024;

17.10.2023 – 22.02.2024 (eeltaotlus), - 17.09.2024 (täistaotlus)

Eesmärgid: Toetab ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030, et elurikkuse seisund oleks taas paranemas ja ökosüsteemid oleks kaitstud, samuti Euroopa roheleppe rakendamist.

Üldised aspektid:

- Sünergiad Biodiversa+ jt partnerlustega, missioonidega ja teiste projektidega.
- Levitada tulemusi EC Knowledge Centre for Biodiversity või teistel platvormide abil.
- Anda teaduslikku sisendit poliitikatesse (IPBES, IPCC).
- SSH kaasamine, JRC kaasamine, rahvusvaheline koostöö, multi-actor approach.

**ELURIKKUSE VÄHENEMISE PÕHJUSED,
ELURIKKUSE KAITSMINE JA TAASTAMINE**

IA; 6 mln eurot projekti kohta; 2 projekti

Eesmärgid: Varajaste hoiatussüsteemide arendamine invasiivsete võõrliikide seiramiseks.

- Arendada lõppkasutajatele mudeleid liikide, levikuteede ja piirkondade prioritseerimiseks ja haldamiseks.
- Arendada meetodeid invasiivsete võõrliikide avastamiseks ja jälgimiseks.
- Valida kas A) maismaa või B) vee ökosüsteemid.
- Kaasata SSH ja võimalusel ka JRC.
- Projekti lõpuks tuleks saavutada TRL 6-7.
- Rahvusvaheline koostöö on väga soovitatav.

IA; 8 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada ligipääsu elurikkuse ja keskkonna andmetele, toetada andmete kogumist automatiseeritud süsteemide või robotite abil. Toetada andmete jagamist.

Valdkond A: Liikide ja elupaikade andmete kogumise, analüüsi ja ristikasutuse lahendused.

- Arendada kuluefektiivseid ja lihtsasti kasutatavaid tööriistu ja tarkvara erinevat tüüpi andmete kogumiseks, analüüsimiseks ja seostamiseks (nt lidar, eDNA, satelliidid jt).
- Pakkuda välja lihtsasti kasutatavaid lahendusi robotsensorite ja asjade interneti kasutamiseks: automaatsed sensorid, andmete jagamine juhtmeta lahenduste abil.

Valdkond B: Arendada robot- ja mobiilseid sensoreid elurikkuse seiramiseks (projekti lõpuks saavutada TRL 6-7).

Valida valdkond A või B.

Varustuse ja taristu ostmise või arendamine on abikõlbulik.

ÜHISKONNAS JA MAJANDUSES ELURIKKUSEGA ARVESTAMINE

Dependence of society and the economy on pollinators

RIA; 6,5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti

Eesmärgid: Parandada arusaamist tolmeldajate otsestest ja kaudsetest mõjudest ühiskonnale ja majandusele.

- Uurida tolmeldajate otsest ja kaudset rolli looduslikes ja inimese poolt modifitseeritud ökosüsteemides. Kaasata ka vähemtuntud tolmeldajate liigid.
- Luua platvorm tolmeldajate ökoloogia info levitamiseks.
- Hinnata tolmeldajate poolt pakutavate otseste ja kaudsete ökosüsteemiteenuste mõju ühiskonnale ja majandusele (rahalised ja mitterahalised mõjud, riskid).
- Arendada tööriistu maaomanikele, planeerijatele ja põllumeestele tolmeldajatega arvestamiseks ja nende majandusliku kasu hindamiseks.
- Luua mudeleid tolmeldajate vähenemise mõjude hindamiseks inimeste heaolule aastani 2050.
- Panustada ELi poliitikatesse ja ÜRO säästva arengu eesmärkidesse.

Biodiversity, economics and finance: Understanding macro-financial risks associated with biodiversity loss

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 1 projekt

Eesmärgid: Uued teadmised majanduse, finantssektori ja elurikkuse seostest, et kiirendada üleminekut looduspositiivsele majandusele. Finantssektori suurem kaasamine elurikkuse seisundi parandamiseks läbi investeeringute.

- Parandada teadmisi ELi majanduse ja finantssektori sõltuvusest loodusest (nt SKP, tööhõive).
- Arendada stsenaariume finantsriskide hindamiseks (enim sõltuvad varad ja sektorid).
- Uurida tööriistu, et hinnata ettevõtete tegevuse kooskõla ELi elurikkuse eesmärkidega.
- Pakkuda soovitusi ELi institutsioonidele, liikmesriikidele ja investoritele elurikkuse vähenemisega seotud finantsriskide kohta.

Transformative action of policy mixes, governance and digitalisation addressing biodiversity loss

RIA; 2 mln eurot projekti kohta; 2 projekti

Eesmärgid: Aidata integreerida elurikkus, ökosüsteemi teenused ja looduskapital ühiskonda ja majandusse, avaliku ja erasektori otsustusprotsessidesse.

- Arendada kasutatavaid teadmisi ümberkujundava muutuse kohta, et tegeleda elurikkuse vähenemise kaudsete mõjuritega (ühiskondlikud väärtused, käitumine).
- Arendada innovaatilisi valitsemise tööriistu ja poliitikaid algatamaks elurikkusega seotud ümberkujundavaid muutusi ühiskonnas.
- Aidata mõista tehnoloogiliste arengute (digitaliseerimine, andmete, sensorite ja robotite kasutamine) mõjusid ja nende pakutavaid võimalusi elurikkusega seoses.
- Taotluses tuleks luua uuringuid, mis käsitlevad ümberkujundavat muutust praktikas.
- Koostööd tuleks teha teiste projektidega sama teema alt (nt ühised töötoad).
- Sobivuse korral kasutada maa seire teenuseid: Copernicus, ESA EO4SD, GEO ja GEOSS.

Demonstrating Nature-based Solutions for the sustainable management of water resources in a changing climate, with special attention to reducing the impacts of extreme droughts

IA; 8 mln eurot projekti kohta; 2 projekti; 2-astmeline

Eesmärgid: Demonstreerida kuluefektiivseid looduspõhiseid lahendusi suurel skaalal vee majandamiseks ja ekstreemsete põudade leevendamiseks.

- Keskenduda aladele, mis on tugevasti mõjutatud veepuudusest ja kliimamuutustest.
- Planeerida lahendusi koos erinevate huvigruppidega ja võtta arvesse sotsiaalseid ja kultuurilisi aspekte.
- Arendada välja demonstreeritud lahenduste seireprogramm.
- Identifitseeri erinevaid takistusi: konfliktid maakasutuses, tehnoloogilised, ärilised, sotsiaalsed, kultuurilised, regulatiivsed. Pakkuda välja lahendusi.
- Arendada lõppkasutajatele mõeldud meetodikaid ja tööriistu looduspõhiste lahenduste ülevõtmiseks ja suurel skaalal rakendamiseks. Otsida lisarahastust.
- Viia demonstratsioonid läbi vähemalt neljas ELi liikmesriigis või assotsieerunud riigis.

Demonstrating the potential of Nature-based Solutions and the New European Bauhaus to contribute to sustainable, inclusive and resilient living spaces and communities

IA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti; 2-astmeline

Eesmärgid: Siduda looduspõhised lahendused Uue Euroopa Bauhausi väärtustega ja demonstreerida neid lahendusi elukeskkonna parandamiseks.

- Loodavad innovaatilised lahendused peaks parandama kestlikkust, kogukondade vastupanuvõimet, elanike heaolu ja toetama elurikkust.
- Luua juhtnööre ja tööriistu Uue Euroopa Bauhausi põhimõtteid rakendavate looduspõhiste lahenduste rakendamiseks, seireks, haldamiseks ja hindamiseks.
- Kaasata laia ringi huvigruppe (kogukonnad, tööstus, haridusasutused jne).
- Demonstratsioone tuleks läbi viia erinevates kontekstides (nt linnas, maal, kaitsealadel).
- Otsida lisarahastust. Regioonid on siin NUTS 1 tasemel.

**ELURIKKUSEGA ARVESTAVAD PRAKTIKAD PÕLLUMAJANDUSES,
METSANDUSES JA VESIVILJELUSES**

Promoting pollinator friendly farming systems

RIA; 6 mln eurot projekti kohta; 1 projekt

Eesmärgid: Aidata muuta põllumajandust tolmeldajate- ja elurikkusesõbralikumaks.

- Parandada teadmisi põllukultuuride, põllumajanduspraktikate ja tolmeldajate seostest.
- Identifitseerida põllukultuuride tunnuseid, mis edendavad tolmeldamist.
- Identifitseerida, testida ja demonstreerida põllumajanduspraktikaid, mis võtavad arvesse tolmeldajate vajadusi.
- Levitada tolmeldajasõbralikke praktikaid, toetada teadmiste jagamist põllumeestele kestlike põllumajanduspraktikate kohta.

Reintroduction of landscape features in intensive agricultural areas

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 1 projekt

Eesmärgid: Parandada teadmisi looduslike maastikuelementide (nt hekid, puud, tiigid) lisamisest intensiivselt majandatavatele põllumajandusmaadele.

- Hinnata intensiivselt majandatava põllumajandusmaa väärtuse tõusu (looduskekkond, majanduslik) looduslike maastikuelementide lisamisel.
- Uurida ärimudeleid, mis võimaldavad kombineerida looduslike maastikuelementide lisamist uute majandustegevustega (nt puhkamine) põllumajandusmaal.
- Uurida rohekoridoride loomist ja ojade taastamist.
- Hinnata maaomanike otsustusprotsesse mõjutavaid tegureid maastikku looduslike elementide loomisel (teadmised elurikkuse kohta, põlvkondadevahelised ja soolised erinevused).
- Luua strateegiaid looduslike maastikuelementide lisamiseks põllumajandusmaastikku.

Conservation and protection of carbon-rich and biodiversity-rich forest ecosystems

RIA; 6 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Toetada elurikkuserohkete metsaökosüsteemide kaitset liikide leviku servaaladel, mis on eriti ohustatud kliimamuutustest.

- Teostada uuringuid Euroopa- või troopilistes kõrge ökoloogilise väärtusega metsades. Analüüsida puude levimise abistamist. Parandada elurikkuse seisundi ennustusi fragmenteerunud metsaelupaigas.
- Luua kaitsestrateegiaid, mis võimaldavad liikidel looduslikult levida.
- Koostada juhtnööre metsade majandajatele ja looduskaitsetele metsa ökosüsteemi levimise kontekstis ja kaardistada võimalikke ökosüsteemi levimise teid.
- Täiustada seiretehnikaid (kaugseire, kohtmõõtmised), mis kasutavad nt Ald või asjade internetti, et paremini hinnata metsade elurikkuse ja kliimaga seotud aspekte.
- Kaasata JRCd, kes toetab satelliitide abil metsade parameetrite seiramist.

Selective breeding programme for organic aquaculture

RIA; 3 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Parandada vesiviljeluse tooteid, suurendada loomade heaolu ja vähendada vesiviljeluse mõju keskkonnale. Suurendada orgaanilise vesiviljeluse vastuvõtmist huvigruppide ja tarbijate poolt.

- Planeerida orgaanilise vesiviljeluse paljundusprogramme Euroopa kaladele (huntahven, kuld-merikoger, forell, lõhe).
- Parandada kasvatatavate liikide vastupidavust haigustele ja toitmise efektiivsust.
- Oluline on arvesse võtta loomade heaolu ja säilitada geneetilist mitmekesisust.
- Töötada erinevate liikidega ja erinevates kliimavöötmetes.

Promoting minor crops in farming systems

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti; 2-astmeline

Eesmärgid: Toetada vähemkasutatud põllukultuuride kasutuselevõttu.

- Parandada ligipääsu vähemkasutatud põllukultuuridele läbi aretusprogrammide.
- Parandada sellistele põllukultuuridele sobivaid põllumajandustehnikaid.
- Uurida ja demonstreerida põllukultuuride mitmekesisuse suurenemise mõjusid ökosüsteemi teenustele.
- Luua juhtnööre ja praktilisi demonstratsioone, et toetada vähemlevinud põllukultuuride vastuvõttu põllumeeste poolt.
- Toetada info jagamist farmeritele jätkusuutlike põllumajanduspraktikate osas.
- Teema on avatud kõikidele maaviljelusvaldkondadele (nt põllumaad, viljapuud).

Lahendused roheline kokkuleppe toetuseks

Kogueelarve 2024: 133,5 mln eurot (2-19 mln projekti kohta)

Taotlemine 2024: 17.10.2023 – 28.02.2024

Eesmärgid: Euroopa rohelisest kokkuleppesest lähtuv ühiskonna ümberkujundamise toetamine.

- Innovaatiline ja erinevatele muutustele vastupidav valitsemine.
- Keskkonnainfo parem kättesaadavus ja integreeritus.
- Digitaalsed ja andmetest lähtuvad lahendused kestlikuks majandamiseks.
- Põllumajanduse teadmiste ja innovatsiooni süsteemi (AKIS) tugevdamine

Üldised aspektid:

- Multi-actor approach, koostöö teiste projektidega, JRC-ga ja ESA-ga.

Lahendused rohelise kokkuleppe toetuseks

KESKKONNAVAATLUSTE KASUTUSELEVÕTT JA NENDE VÄÄRTUSE TÕSTMINE

Develop innovative applications to support the European Green Deal, building on meteorological satellite data

RIA; 4 mln eurot projekti kohta; 2 projekti

Eesmärgid: Pakkuda uut keskkonnainfot, arendades ja rakendades uudseid satelliitide andmeid kasutavaid tooteid ja rakendusi (Meteosat Third Generation, EUMETSAT Polar System Second Generation ja Copernicus).

- Kasutada uudseid algoritme, andmete seostamise tehnikaid ja masinõpet/Aid, et avada uusi võimalusi (nt siduda keemilised parameetrid ja veeringluse vaatlused uutesse toodetesse).
- Arendatavad tööriistad ja teenused tuleks teha kättesaadavaks Copernicuse programmis ja Destination Earth'is.
- Koostööd tuleb teha EuroGEO ja nende projektidega, samuti ESA algatustega.
- Tähelepanu tuleks pöörata kommertssektori poolt nende satelliitide andmete ja teenuste kasutuselevõtule.

Lahendused rohelise kokkuleppe toetuseks

PÕLLUMAJANDUSE TEADMISTE JA INNOVATSIOONI SÜSTEEMI (AKIS) TUGEVDAMINE

Biodiversity thematic networks to compile and share knowledge ready for practice

CSA; 3 mln eurot projekti kohta; 1 projekti

Eesmärgid: Jagada lihtsasti arusaadavas keeles teaduspõhist ja praktilist elurikkusealast informatsiooni põllumeestele ja metsameestele.

- Aidata põllumeestel ja metsameestel võtta arvesse elurikkust ja ELi vastavaid eesmärke.
- Koondada kokku elurikkusega arvestavad põllumajanduspraktikad, sh kliimamuutustega kohanemist ja selle leevendamist toetavad.
- Võimalusel kasutada info levitamisel ka audio-visuaalseid materjale.
- Jagada materjale Euroopa põllumajanduse innovatsioonipartnerluse ja riikliku AKISega.

6. klatri info:

- 27.-28. septembril 2023 toimus Euroopa Komisjoni [infopäev](#)
- Partnerotsingu [portaal](#)
- 04. detsembril 2023 toimub veebis CARE4BIO projekti korraldatav [koolitus](#) (Multi-actor approach)

5. klatri info:

- 17. oktoobril 2023 toimus Euroopa Komisjoni [infopäev](#)
- Partnerotsingu [portaal](#)
- Valik 5. klatri [teemasid](#), kus on olulised keskkonna aspektid.
- Raamprogrammi projektide [ettevalmistustoetus](#)

Täna tähelepanu eest!